

COVID-19 tracking-undersøgelse 2020-2021

En løbende måling med virksomhederne på Fyn og konsekvensen af coronakrisen.

Målingsperiode: uge 21, 24, 27 og 43 i 2020 og uge 6 i 2021

FORORD

Formålet med Covid-19 tracking-undersøgelsen er at undersøge den økonomiske konsekvens af coronakrisen hos de fynske virksomheder. Undersøgelsen belyser også hvad behovene er for at understøtte deres drift nu og her på kort sigt under krisen, men også behovene for at udvikle sig på længere sigt.

Undersøgelsen er formet som en tracking-undersøgelse med løbende målinger i 2020 fra krisens start og nedlukning over sommerens genåbning, til der igen blev lukket ned i efteråret og nu ind i 2021. Herved måles udviklingen af coronakrisen, som den griber om sig og trækker ud. Undersøgelsen er repræsentativ på brancheniveau blandt fynske virksomheder. Den differentierer sig fra andre corona-målinger som en række organisationer foretager blandt medlemmer eller i bestemte brancher.

Resultaterne sammenlignes på tværs af uge 21, 24, 27 og 43 i 2020, samt nu for uge 6 i 2021. Vi forventer at gennemføre endnu en runde til sommer 2021, som skal afdække fortsættelsen af coronakrisen fra 2020 og løbende hvad virksomhederne forventer i 2021.

I hver måling stilles virksomhederne de samme spørgsmål:

- Nu og her effekt på omsætning, eksport og medarbejdere, som følge af coronakrisen og lockdown-perioden.
- Vurdering af samlet effekt på omsætning i hele 2021 (tidligere 2020).
- Beskrivelse af virksomhedens største udfordring/bekymring ifm. coronakrisen og dens påvirkning på virksomheden (åben svarmulighed).
- Hvilke tilbud eller støtte er vigtigst lige nu for virksomhedens drift? (De tre vigtigste efterspørgsler).
- På længere sigt (1-2 år), hvad skal der så til for at virksomheden klarer sig bedre end i dag? (De tre største behov).

COVID-19 tracking-undersøgelse 2020-2021

Med fokus på fynske virksomheder

Marts 2021

Redaktion og layout:

Erhvervshus Fyn
Munkebjergvænget 1
5230 Odense M

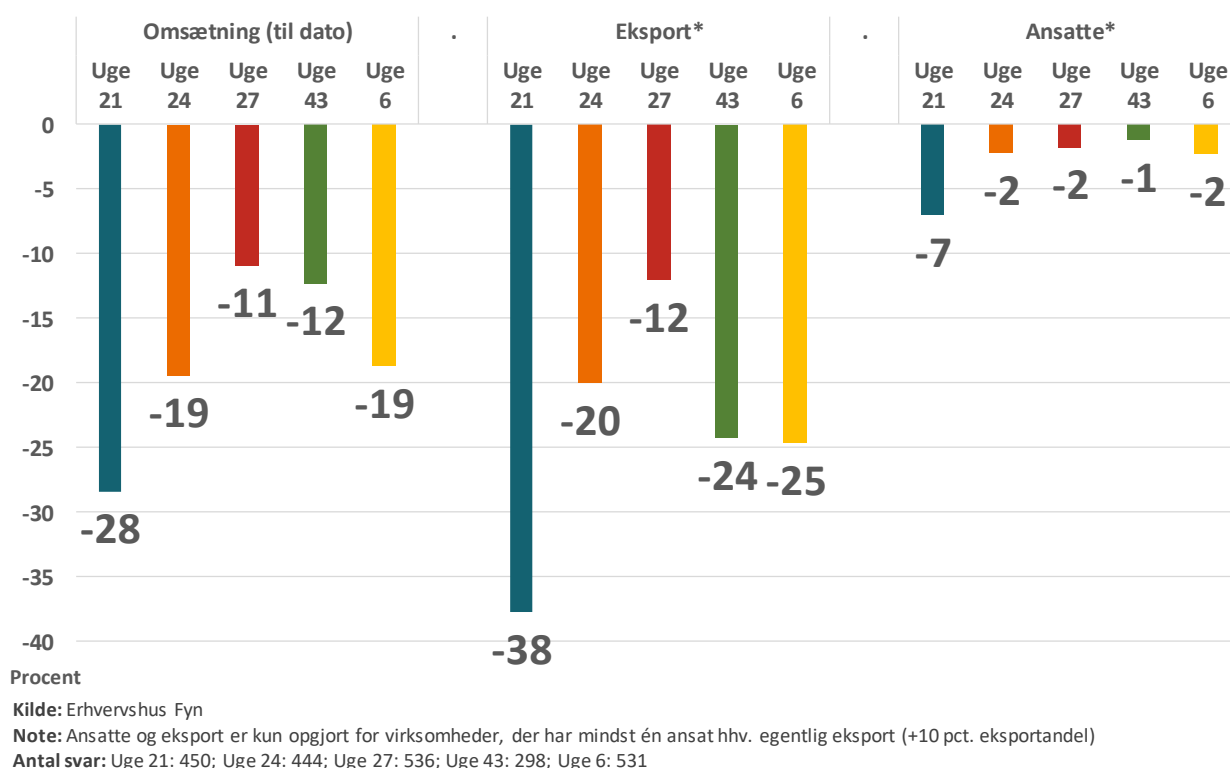
For yderligere information kontakt
Analyserådgiver Anders Møller, amol@erhvervshusfyn.dk

Vinterens nedlukning presser de fynske virksomheder til et nyt lavpunkt: 2021 starter med det næststørste fald i omsætningen siden pandemiens start.

Både anden bølge af Covid-19 fra oktober 2020 og anden nedlukning fra december 2020 har tvunget de fynske virksomheder yderligere i knæ, med tæt på de værste tal i den nyeste måling i uge 6 siden undersøgelsens start i foråret 2020. Krisen trækker tilsvarende ud på de internationale markeder med forskellige bølger af Covid-19, samt bølger af nedlukninger. Tilsammen voldsomme vilkår for erhvervslivets nationale og internationale afsætning, samt beskæftigelsen, der skal understøtte aktiviteterne.

Konsekvens af coronakrisen. Vurderet fra krisens start og op til de specifikke uger.

- Har jeres virksomhed oplevet en effekt på omsætning, eksport og/eller ansatte, som direkte følge af coronakrisen (siden den startede i foråret 2020)?

Virksomhedernes vurdering af deres omsætning i uge 6 falder yderligere fra seneste måling i oktober til nu minus 19 pct. Det er det næstlaveste tal i undersøgelsens fem målinger. Dermed er den samlede vurdering af 2020 et fald på en femtedel i omsætning siden pandemiens start i det tidlige forår 2020.

Eksporten falder også siden seneste måling og er på det anden laveste niveau med et fald på minus 25 pct. i uge 6. Det er et klart tegn på, at coronakrisen også har bidt sig mere langvarigt fast i lande, som Danmark eksporterer til.

Faldene i beskæftigelsen er ikke ligeså voldsomme som på omsætning og eksport, da det blandt andet er understøttet af lønkompressionsordningerne. Dog kan den seneste måling være et svagt og begyndende tegn på, at ledigheden stiger en smule. Virksomhederne vurderer fortsat fald og nu på minus 2 pct. Ydermere understøttes den tendens af en tydelig stigning i den andel af virksomheder, der til dato har fald i antal ansatte (jf. næste side). 11 pct. oplevede nemlig fald sidste sommer, hvor det nu er fordoblet til 22 pct.

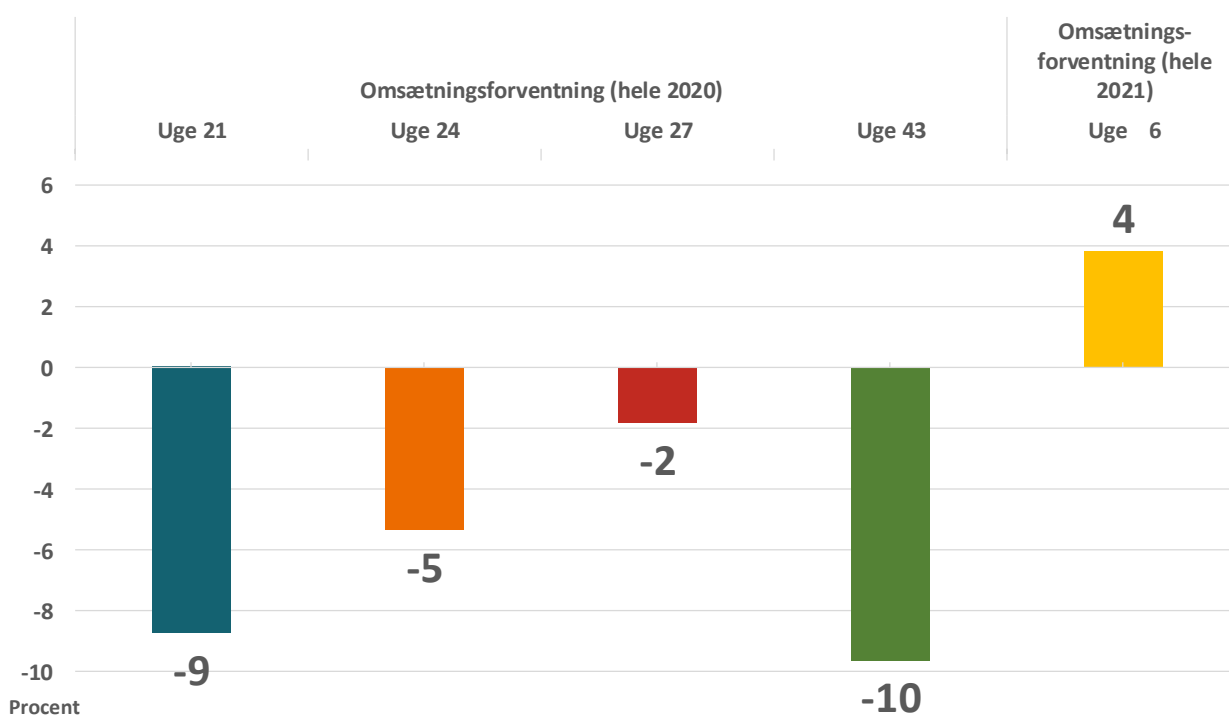
Lys forude: forventningen for 2021 – i uge 6 – er positiv og med økonomisk vækst.

De løbende forventninger for hele 2020 var igennem året udelukkende negative og med økonomisk fald. Omvendt er forventningen her i starten af året, at 2021 vil give fremgang igen og økonomisk vækst. Vi ser ind i en periode med forår og sommer, som er dårlige forhold for Covid-19, samt en udrulning af vaccinationer. Tilsammen er det antageligt virksomhedernes forhåbning om bedring og dermed åbne samfund og markeder – både nationalt og internationalt og dermed et positivt syn på fremtiden.

Omsætningen for hele 2021 vurderes i årets første måling til at vokse med 4 pct. hos de fynske virksomheder, som er markant mere optimistisk, end alle tidligere målinger i 2020.

Konsekvens af coronakrisen. Samlet forventning i 2020 hhv. 2021.

- Sammenlignet med sidste år, hvad er så jeres virksomheds forventning til omsætningen (i pct.) samlet set i 2020 (henholdsvis 2021)?

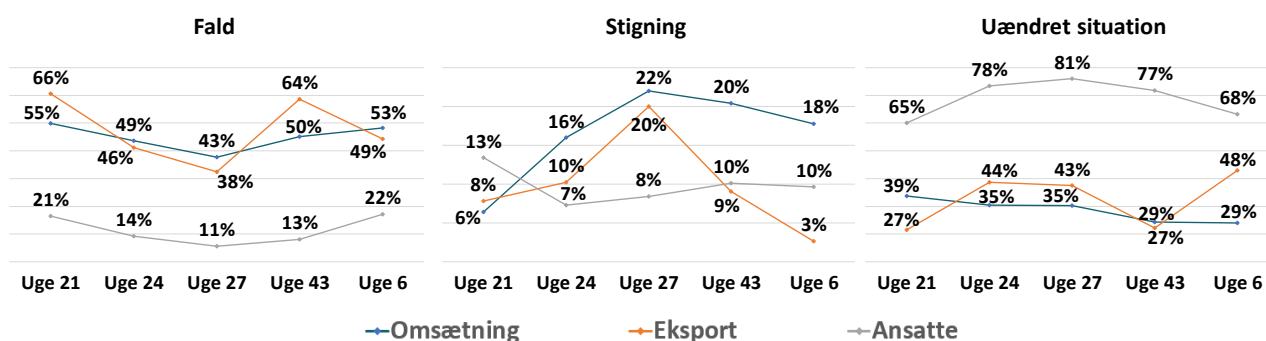

Kilde: Erhvervshus Fyn

Note: Ansatte og eksport er kun opgjort for virksomheder, der har mindst én ansat hhv. egentlig eksport (+10 pct. eksportandel)

Antal svar: Uge 21: 450; Uge 24: 444; Uge 27: 536; Uge 43: 298; Uge 6: 531

Andelen af virksomheder, der til dato har fald, stigning eller en uændret situation.

Især turisme-, handel- og servicebrancherne lander hårdt ud af 2020 og ind i 2021. Kun bygge og anlæg og landbrug holder (næsten) skindet på næsen.

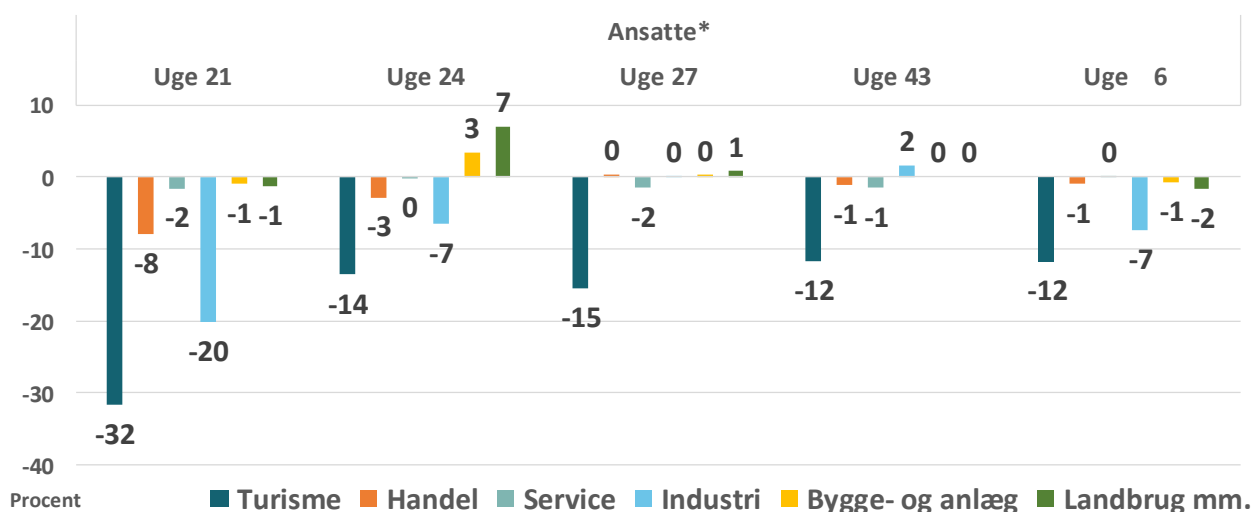
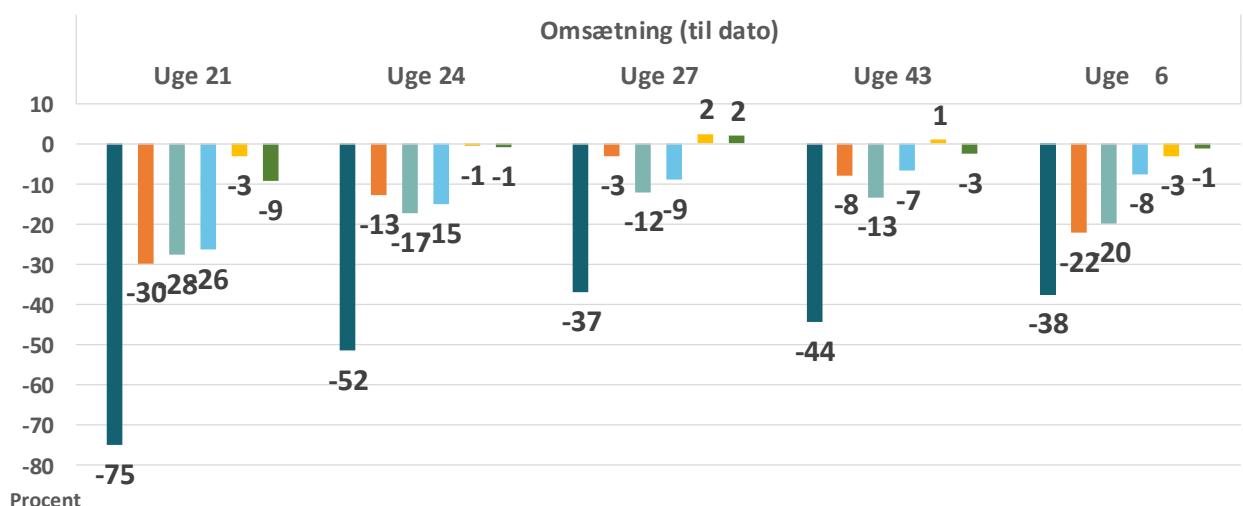
2020 har budt på knap 40 pct. nedgang i turismebranchens omsætning og mere end en ud af 10 i antal ansatte uden tydelig bedring at spore i starten af 2021. Turisme dækker blandt andet over oplevelseserhvervene, hvor lukkede restauranter, cafeer, hoteller og kulturinstitutioner holder branchen fastlåst i knæ.

Dernæst følger handel- og service med store fald til minus 22 hhv. minus 20 pct. i omsætning og nærmer sig lavpunktet fra krisens start. Dog holder disse brancher tilsyneladende hånden under sine ansatte, som ikke falder tilsvarende som omsætningen gør (sikkert med stor hjælp fra lønkompensationsordningerne).

Industri ligger ret fast lige under 10 pct. fald siden sommer 2020 og nu desværre også et mere tydeligt fald i beskæftigelse på minus 7 pct. Vigende eksport er afgjort en betydelig faktor, som virker som en ret kronisk tilstand. Som de eneste brancher balancerer landbrug og bygge og anlæg (stort set) fra 2020 og ind i 2021.

Konsekvens af coronakrisen. Vurderet fra krisens start og op til de specifikke uger - fordelt på brancher.

- Har jeres virksomhed oplevet en effekt på omsætning, eksport og/eller ansatte, som direkte følge af coronakrisen (siden den startede i foråret 2020)?

Kilde: Erhvervshus Fyn

Note: Ansatte er kun opgjort for virksomheder, der har mindst én ansat. Turisme dækker over hotel, restaurant, rejsebureau, kultur, taxi m.m.

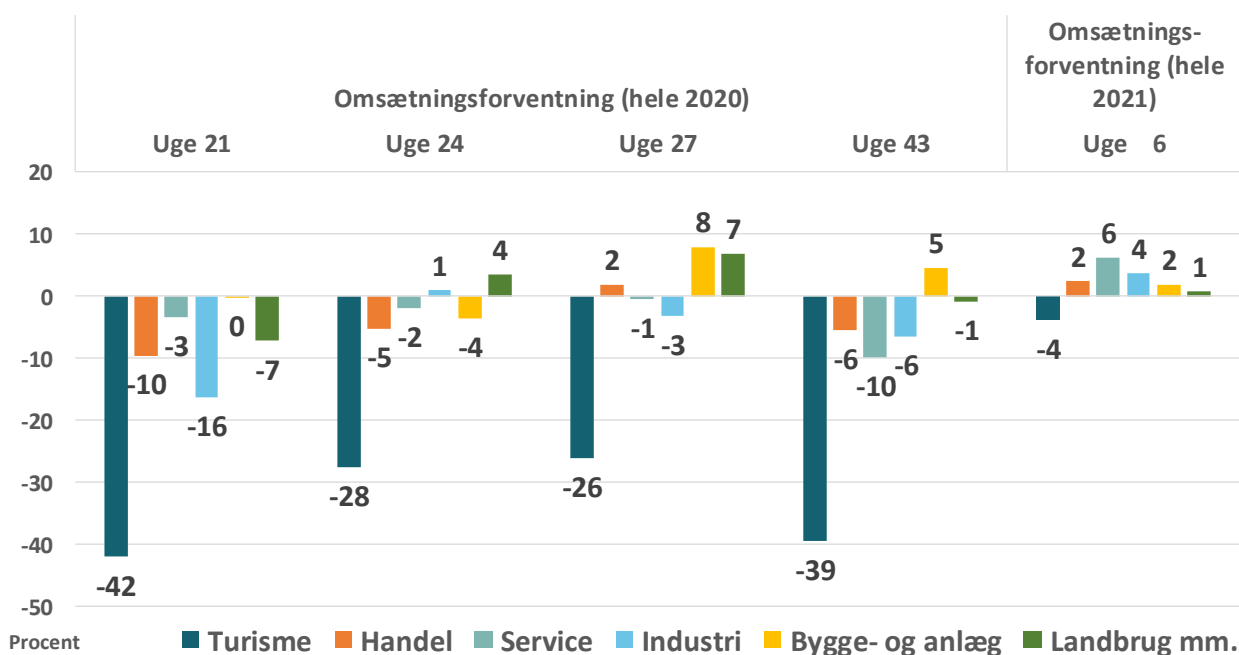
Antal svar: Uge 21: 450; Uge 24: 444; Uge 27: 536; Uge 43: 298; Uge 6: 531

Lyset forude forventes på tværs af brancher, men trækkes primært op af service- og industribrancherne.

Målingen for uge 6 er gennemført tidligt på året, så der kan ske meget sidenhen med en coronakrise, der bluser op og ned. Glædeligt er det dog at se, at den hårdest ramte branche - turisme - trods alt ser mere lyst på 2021 med "kun" at lille fald på 4 pct., hvilket naturligvis kun kan ske, hvis pandemien aftager i både Danmark og rundt i Europa.

Konsekvens af coronakrisen. Samlet forventning i 2020 hhv. 2021 - fordelt på brancher.

- Sammenlignet med sidste år, hvad er så jeres virksomheds forventning til omsætningen (i pct.) samlet set i 2020 (henholdsvis 2021)?

Kilde: Erhvervshus Fyn

Antal svar: Uge 21: 450; Uge 24: 444; Uge 27: 536; Uge 43: 298; Uge 6: 531

Andre brancher er knap så afhængige af hvad der sker udenfor Danmark. For eksempel forventer service den største vækst på tværs af brancherne med 6 pct.

I forlængelse heraf overrasker det heller ikke, at bygge og anlæg har været branchen – sammen med landbruget - som krisen er gået mindst ud over indtil videre. Både privat og offentligt byggeri og anlægsaktiviteter, samt forlængelse af håndværkerfradraget (boligjobordningen) bidrager gunstigt hertil.

Med de næstbedste forventninger følger industri med 4 pct., hvilket også er nødt til at bero på bedring rent internationalt, da branchen er afhængig af eksport.

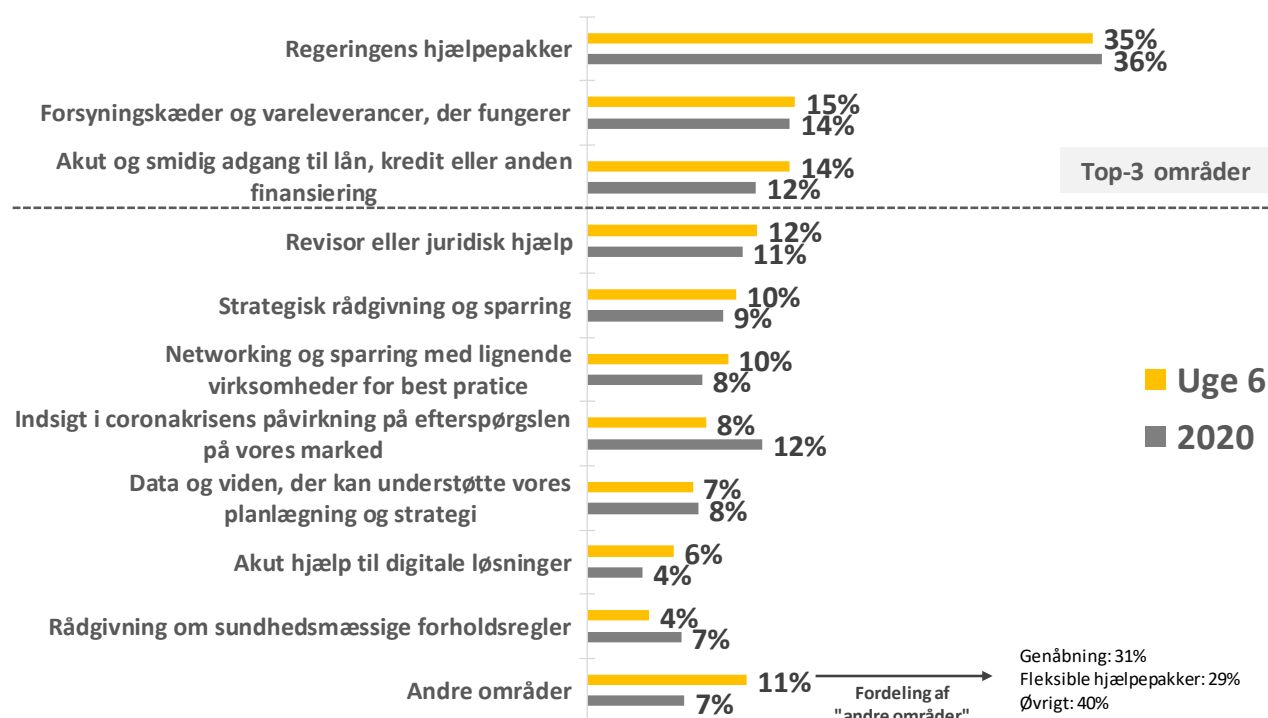
Handel vurderer at rejse sig en smule i 2021 med en svag vækst på 2 pct. efter et presset 2020. Her spiller genåbning af samfundet især en rolle for detailhandelen, mens eksportaktiviteter især spiller en rolle for engroshandelen.

De økonomiske hjælpepakker er i starten af 2021 stadig det vigtigste middel for drift og støtte til de fynske virksomheder.

Med 36 pct. i gennemsnit har de økonomiske hjælpepakker i alle målingerne i 2020 været klart det vigtigste bidrag for at understøtte driften i virksomhederne. Den andel ligger fortsat fast med 35 pct. i årets første måling. Hertil kommer en lille stigning i behovet for lån, kredit og finansiering til 14 pct. Begge kan være et sørgeligt tegn på, at likviditeten, lånemuligheder og eventuelle opsparinger, er ved at være drænet hos de fynske virksomheder.

De vigtigste tilbud og støtte for virksomhedernes drift lige nu under coronakrisen.

- Hvilke områder vil være de vigtigste tilbud eller støtte for jeres virksomheds drift, som jeres situation er i dag under coronakrisen?

Kilde: Erhvervshus Fyn

Note: Virksomhederne har angivet mellem et og tre af deres vigtigste områder. Visning "2020" er gennemsnit af svar fra uge 21 til 43 i 2020.

Antal svar: Uge 21: 450; Uge 24: 444; Uge 27: 536; Uge 43: 298; Uge 6: 531

I top-3 ligger også fortsat udfordringer med at *supply-chain* ikke fungerer optimalt. Leverancer af forsyninger og varer, er forudsætningen for aktivitet i de fleste brancher.

Rådgivning i form af revisor/juridisk hjælp, samt strategisk sparring stiger også svagt og ligger nu som fjerde og femte vigtigst.

En større andel (11 pct.) har peget på andre områder, hvor størstedelen af disse svar kan relateres til behovet for genåbning (31 pct.) og til ønsket om mere fleksible hjælpepakker (29 pct.).

Omvendt falder primært to områder, nemlig indsigt i krisens påvirkning på efterspørgslen og rådgivning om sundhedsmæssige forholdsregler. Det kan måske tyde på, at efter snart 12 måneders coronakrise, så har flere virksomheder forstået, lært af og taget disse områder til sig.

Stigning i behov for især netværk, men også rådgivning i 2021 for at styrke virksomhederne.

De top-3 vigtigste ressourceområder for at klare sig bedre er fortsat netværk, digitalisering og kvalificeret arbejdskraft. Med 23 pct. er især netværk med relevante virksomheder man kan spejle sig i, blevet endnu vigtigere som pandemien trækker ud. Ønsket om "quick fixes" og best practice, som kan afhjælpe udfordringer og forbedre aktiviteterne nu og her, har i stigende grad betydning sammen med de mere langstrakte og strategiske tiltag som digitalisering (19 pct.) og kvalificeret arbejdskraft (15 pct.).

Ressourceområder for at virksomhederne klarer sig bedre om 1-2 år sammenlignet med i dag.

- Hvis du ser 1-2 år ud i fremtiden, hvad vil du så gerne have hjælp til for at jeres virksomhed kan klare sig endnu bedre end i dag?

Kilde: Erhvervshus Fyn

Note: Virksomhederne har angivet mellem et og tre af deres vigtigste områder. Visning "2020" er gennemsnit af svar fra uge 21 til 43 i 2020.

Antal svar: Uge 21: 450; Uge 24: 444; Uge 27: 536; Uge 43: 298; Uge 6: 531

Øverst ligger yderligere tre områder om at forbedre medarbejderkompetencer (13 pct.), lån, kredit og finansiering (11 pct.) og ekstern rådgivning (10 pct.). Sidstnævnte med en betydelig stigning fra 7 til 10 pct. – måske et tegn på, at flere fynske virksomheder med 12 måneders coronakrise bag sig - og udsigten til, at Covid-19 tilsyneladende er kommet for at blive - har fået et stigende strategisk fokus på forretningen, som kræver eksterne bidrag.

Et område, der fungerer lidt som en "under-dog", men som holder sin midterposition ind i 2021, handler om at styrke grøn omstilling og bæredygtighed i virksomhederne. Med 9 pct. stabilt igennem målingerne ser en ikke uvæsentlig andel af fynske virksomheder flere forretningsfordele i at omstille i mere grøn og bæredygtig retning, hvilket også harmonerer meget godt med et stigende grønt fokus hos forbrugerne.

Coronakrisen kradser på vidt forskellige måder i brancherne og trætheden melder sig i stigende grad – enkelte har dog vundet på krisen.

Kommentarer om coronakrisens påvirkning.

- Hvad er jeres nr. 1 største udfordring/bekymring i forbindelse med coronakrisen og den påvirkning det må have på jeres virksomheds forretning? Har virksomheden ingen udfordringer, hvad er så gået godt?

Bygge og anlæg

Har kun oplevet øget efterspørgsel på virksomhedens produkter (kloakrenovering).

At vi har mange kunder, der aflyser eller udsætter opgaver pga. den økonomiske situation.

At skaffe den rigtige arbejdskraft (uden at lønnen bliver hævet voldsomt).

Industri

At vi ikke kan rejse og vores eksport dør, det er trods alt 70 pct. af vores omsætning.

Største udfordring er samarbejdspartnerens påvirkning af corona (arkitekter, ingeniører, bygherrer osv.) og at, der ikke kommer så mange opgaver igennem, som man kunne forvente.

Vi har ikke som sådan været udfordret af coronakrisen. Vores kunder fordeler sig på mange brancher og vi har god plads, så alle ansatte har kunne møde på arbejde - selvfølgelig under hensyntagen til diverse restriktioner.

Handel

1. Vores handel med Foodservice-sektoren har været hårdt ramt og vi frygter, at der går mere end 1-2 år før den igen er etableret. 2. En vis passivitet i indkøbssektoren omkring innovation har igennem nedlukningsperioderne bevirket, at salget går trægt. Det vil også tage tid før vækst igen er etableret.

At Coronakrisen stopper og vores netsalg går ned og vi ikke kan hente det salg igen, på messer og udstillinger, når det igen er muligt!

Det er svært efterhånden at få alle de dele vi skal bruge, da det kommer fra Kina.

Service

90 pct. af virksomhedens omsætning kommer fra eksport, derfor vil vaccinen udrulning i EU have stor betydning for virksomhedens udvikling.

Coronakrisen gør film- og tv-optagelser meget vanskelige og langt de fleste teatre er lukket på ubestemt tid. Derfor er størstedelen af produktioner lukket ned eller udskudt. Det har betydet en næsten total udradering af vores forretningsgrundlag.

Vi er en virksomhed med 95 pct. på eksport, hvor vores instruktører normalt rejser ud til vores kunder for at undervise dem i deres vindmøller. Så de gentagne rejserestriktioner er helt sikkert vores allerstørste udfordring. Vi har i høj grad "udviklet os ud af Corona i 2020", så vi i dag står med nye koncepter, der muliggør "remote training". Men vi opnår ikke den samme værdiskabelse hos kunden, som når vi træner hos dem.

Turisme

At selskaber ikke kan afholdes og den totale usikkerhed om hvornår, man igen kan forvente at byde gæster indenfor.

At vores kunder er bange for corona. De tør ikke planlægge deres ferie, for de ved ikke hvilke restriktioner, som kommer i nær fremtid og et halvt år frem.

De lukkede grænser, da 90 pct. af vores feriegæster kommer fra Tyskland, Sverige og Norge (lystfiskere).

Landbrug

Da vi er mælkeproducenter har det ikke den store påvirkning lige nu, men fremadrettet i forbindelse med klima, kan det få store konsekvenser.

Vi har øget travlhed, indtjening og omsætning. Det er svært at følge med succesen.

Fakta om Covid-19 tracking-undersøgelsen med virksomheder

- Undersøgelsen er gennemført som onlineundersøgelse med 450 virksomheder i uge 21, 444 i uge 24, 536 i uge 27, 298 i uge 43 hhv. 531 i uge 6 på Fyn. Det giver en statistiske usikkerheder i resultaterne mellem +/- 4,2 og 5,7 procentpoint. Der er hermed en god validitet i resultaterne.
- Undersøgelsen er gennemført med et så repræsentativt udsnit af virksomhederne på Fyn som muligt. Ifølge CVR-registeret fordeler virksomhederne sig på hovederhvervene vist i tabellen herunder. I tallene for alle virksomheder indgår erhverv både med og uden ansatte.
- Stikprøvestørrelserne og brancheandelene i de forskellige målinger harmonerer relativt fint med populationen af virksomheder på Fyn på tværs af brancherne. Undersøgelserne har dermed en fin repræsentativitet af den fynske erhvervsdemografi.

	Primære erhverv	Industri	Bygge- og anlæg	Detailhandel
Alle private erhverv på Fyn	4373	2236	3491	2941
Andel i branchen (totalt)	10,8%	5,5%	8,6%	7,3%
Andel stikprøve (runde 1 / uge 21)	8,2%	7,8%	7,1%	8,7%
Andel stikprøve (runde 2 / uge 24)	4,4%	6,7%	4,0%	7,3%
Andel stikprøve (runde 3 / uge 27)	7,1%	9,5%	6,5%	8,0%
Andel stikprøve (runde 4 / uge 43)	8,0%	9,0%	7,7%	8,0%
Andel stikprøve (runde 5 / uge 6)	7,2%	7,3%	5,1%	6,4%

Engroshandel og transport	Finansiering	Information og kommunikation	Videnservice og rådgivning	Service	Total (antal)
4036	2216	2201	4671	14366	40531
10,0%	5,5%	5,4%	11,5%	35,4%	
12,9%	1,8%	4,2%	18,0%	31,3%	450
9,3%	3,1%	7,8%	20,0%	36,0%	444
10,4%	1,7%	6,5%	14,7%	35,4%	536
13,9%	1,5%	5,3%	12,7%	33,7%	298
12,2%	1,9%	5,5%	17,1%	37,3%	531

- Der indgår kun private erhverv og virksomheder registreret med følgende selskabsformer: aktieselskab, anpartsselskab, enkeltmandsvirksomhed, interessentskab, iværksætterselskab samt personlig mindre virksomhed. Undersøgelsen inkluderer tillige kun selskaber med hovedsæde på Fyn og holdingselskaber er fravalgt. Offentlige institutioner, foreninger, fonde osv. indgår ikke i undersøgelsen.
- Både små og store virksomheder har deltaget i undersøgelsen. I gennemsnit har virksomhederne mellem 4 og 7 ansatte i undersøgelse.

Erhvervshus
FYN